

Expunere de motive

Prezenta propunere legislativă are ca obiectiv de reglementare creșterea responsabilității parlamentarilor aleși față de nevoile cetățenilor care le-au acordat votul, precum și stoparea fenomenului de absenteism și neimplicare în viața politică a țării.

O democrație nu poate funcționa adecvat în absența implicării politice a cetățenilor. Legitimitatea și calitatea unui regim politic sunt adesea judecate după gradul de implicare a cetățenilor în procesul politic.

Democrația a fost definită în mod diferit pe parcursul timpului. În ceea mai mare parte a istoriei intelectuale a democrației, termenul a avut o conotație negativă. Abia în secolul al XX-lea democrația devine un termen respectabil, clamat deopotrivă de stânga și dreapta politică. Democrația anticilor era, în esență o democrație participativă. În schimb, concepția modernă despre democrație pune accentul pe reprezentare și guvernarea indirectă, pe responsabilitatea aleșilor față de alegători. De aceea, democrația modernă este în principal o democrație reprezentativă.

În ciuda importanței alegerilor electorale, participarea politică nu poate fi redusă la vot. Modelul receptiv al democrației extinde noțiunea de participare politică dincolo de simplul act al votării. Prin urmare, studiile privind acțiunea politică a indivizilor sau grupurilor au inclus și alte comportamente care sunt analizate sub eticheta de participare politică. În literatura de specialitate, prin sintagma participare politică sunt desemnate cel mai adesea acele acțiuni prin care indivizi sau grupurile încearcă să-și apere și promoveze interesele în sfera politică. Aceasta este în esență conceptualizarea participării ca încercare de influență.

Definiția clasică e oferită de Verba și Nie (1972, p. 2, apud. Teorell, 2006): „participarea politică se referă la acele acțiuni ale cetățenilor privați prin care... se încearcă influențarea guvernánților, fie prin afectarea alegerii personalului guvernamental, fie prin afectarea alegerilor făcute de personalul guvernamental”.

Această definiție domină și astăzi studiile participării politice și stă la baza unor cercetări Internaționale de referință, extinse din anii 1970 (Barnes & Kaase, 1979; Verba et al., 1978) până în anii 1990 (Parry & Moyser, 1994; Verba et al., 1995).

Prezența acestel definiții în majoritatea manualelor și dicționarelor din domeniul științelor sociale și politice, confirmă popularitatea acestei concepții a participării politice în mediul academic actual (Teorell, 2006).

Participarea ca modalitate de influență extinde semnificativ sfera de acțiune politică a cetățenilor într-o democrație. Astfel, față de modelul elitist al democrației, definiția prezentată mai sus permite indivizilor să-și exprime preferințele nu doar asupra alegerii guvernărilor ci și asupra politicilor publice adoptate de politicieni. Prin urmare, participarea politică devine un act instrumental prin care cetățenii încearcă să facă sistemul politic mai receptiv la voința lor (Teorell, 2006). Potrivit lui Verba (Verba, 1996, apud Teorell, 2006, p. 789) „participarea e un mecanism de reprezentare, un mijloc prin care guvernanții sunt informați despre preferințele și nevoile publicului și sunt impulsionați să răspundă acelor preferințe și nevoi.” Cu alte cuvinte, receptivitatea sistemului politic față de preferințele cetățenilor este chestiunea esențială din punct de vedere normativ pe care participarea politică încearcă să o rezolve în cadrul acestui model al democrației (Teorell, 2006). *

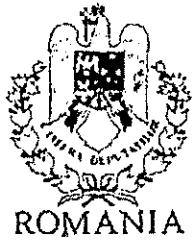
Conceptualizarea participării politice ca încercare de influență are în centrul său ideea receptivității guvernanților față de preferințele și nevoile cetățenilor. Mecanismele de participare prin care relația cetățean-autoritate poate fi mediată merg dincolo de actul votării și activitatea de campanie.

Acestea cuprind o varietate de activități convenționale sau de protest ce pot duce la o mai mare receptivitate din partea autorităților și la o mai bună apărare și promovare a intereselor cetățenilor. Astfel, participarea politică constă în acele acțiuni care au un efect indirect, prin încercările de a influența guvernanții, asupra deciziilor și rezultatelor acestor decizii concretizate în politici publice.

Evoluția politică în România ultimilor ani a evidențiat o scădere masivă a interesului cetățenilor la luarea deciziilor fapt demonstrat de prezența scăzută la vot.

Acest fapt, a condus la scăderea legitimității aleșilor, cu consecințe grave asupra încrederii în instituțiile statului, fenomen care trebuie stopat cât mai rapid.

* MARIUS-IOAN TĂTAR - DEMOCRAȚIE ȘI PARTICIPARE POLITICĂ

În concret, prin această inițiativă legislativă se intenționează crearea posibilității cetătenilor de a participa la luarea deciziilor politice, începând de la a vota nu o lista propusă de partide, ci de a vota, conform conștiinței și criteriilor proprii, anumite persoane propuse de formațiunile politice.

În acest moment, partidele propun liste pentru alegerea parlamentarilor în Senat și Camera Deputaților, în baza unor criterii strict politice.

Practic, alegatorul nu are posibilitatea de alege o persoană pentru anumite calități pe care le apreciază la aceasta, ci este nevoie să aleagă o listă a unui partid, adică niște persoane impuse de către un partid politic, adică persoane uneori lipsite de orice expertiză în domeniu, care nu de fiecare dată se bucură de un istoric personal sau profesional corespunzător unor astfel de funcții sau demnități.

Această impunere conduce la ideea tot mai des întâlnită în rândul alegătorilor conform căreia sunt supuși unei manipulări și la convingerea că votul lor nu face diferență, fapt care îi determină pe aceștia să-și exprime dreptul de vot, prin neparticipare.

O analiza a votantului român realizează și Alina Mungiu-Pippidi într-una din secțiunile cărții sale *Politica după comunism* (2002). Analizele din capitolul „Votantul român. De la raționament la preferință politică,” se bazează în principal pe o cercetare longitudinală, folosind un eșantion panel în două valuri, la începutul și la sfârșitul campaniei electorale de la alegerile generale din 2000. Autoarea își propune creionarea unui portret al alegătorului român, de la mecanismele gândirii politice la identitatea politică și preferințele politice ale votanților.

Autorul susține în lucrarea sa că modelul explicativ principal al preferinței politice în România este cel cunoscut în psihologia politică drept modelul „impresie dominantă.”

Potrivit acestui model „ideologia și programele politice contează foarte puțin sau deloc. Ce are importanță este imaginea candidatului sau partidului, iar aceasta nu e o cumulare de impresii, ci o impresie dominantă formată la un moment dat și utilizată fără actualizări, dacă nu intervin împrejurări excepționale” (Mungiu-Pippidi, 2002, p. 117).

Prin prezentul proiect de lege se dă alegătorului posibilitatea de a opta atât pentru partid cât și pentru o persoană anume.

Un astfel de sistem va consolida legătura între alegator și ales. Primul va avea și reprezentarea la nivel de persoană a celui pe care l-a ales, care îl reprezintă și nu numai partidul politic, iar cel de al doilea va avea responsabilitatea directă a votului pe care l-a primit.

Totodată, acest tip de vot va putea crește performanța partidelor, care vor avea astfel, reprezentanți în Parlamentul României, doriti de cetăteni.

INIȚIATORI:

1. DEPUTAT GEORGE NICOLAE SIMION

2. DEPUTAT DUMITRU FLUCUȘ

LISTA

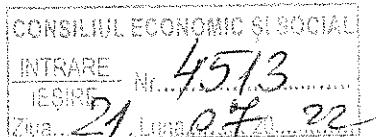
Suștinătorilor proponerii legislative – „Lege pentru pentru modificarea și completarea Legii nr. 208 din 20 iulie 2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente”

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
1	Simion Gheorghe NICOLESCU AUR		
2	Dumitru Flucuriș AUR		
3	Svaiu Sebastian AUR		
4	Vicol Stefan Boer AUR		
5	Scrimaș Liliac AUR		
6	STOICA CIPRIAN -NIN A.U.R.		
7	COLESA ILIE-ALIN AUR		
8.	MITREA Dumitriana AUR		
9.	TANASĂ DANI AUR		
10.	DĂMILESCU RENZO AUR		
11.	AOTRIMIȘOROC AUR		
12.	IVĂNUȚĂ CRISTIAN AUR		
13.	Albisterianu Mihai AUR		
14.	Titus Silviu PAUNESCU AUR		

LISTA

Sușinătorilor proponerii legislative – „Lege pentru pentru modificarea și completarea Legii nr. 208 din 20 iulie 2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente”

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
15.	Enache Razisă	AUR	
16	Băduț George	AUR	
17	Aristea Horațiu Gheorghe	AUR	
18	Chețaru Mîrcia	AUR	
19	Gîrniță Sărka	AUR	
20	Mateescu Sorin	AUR	
21	Adriana Cătănaș	AUR	
22	Abucemi Eugeniu	AUR	
23	Rodica Boană	AUR	
24	Andrei Haugan	AUR	
25	Dorinel Cosma	AUR	
26	Buzinăcă Andrei	AUR	
27	Ciorobescu Valeriu - Rețea	AUR	
28	Adneanță Filocea	AUR	
29	Ionut Neagu.	AUR	

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENAT

LEGE

**pentru modificarea și completarea Legii nr. 208 din 20 iulie 2015 privind
alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și
funcționarea Autorității Electorale Permanente**

Parlamentul României adopta prezența lege:

Articolul I. Legea nr. 208 din 20 iulie 2015 privind alegera Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 553 din 24 iulie 2015, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Alineatul (10) al articolului 52, se modifică și va avea următorul cuprins:

(10) Propunerile de candidați trebuie să cuprindă circumscripția electorală și în ordine alfabetică numele, prenumele, codul numeric personal, domiciliul, locul și data nașterii, ocupația, profesia, precum și Camera Parlamentului pentru care aceștia candidează, iar în cazul alianțelor politice sau electorale, partidul care i-a propus.

2. Alineatele (4), (5) și (6) ale articolului 61, se modifică și vor avea următorul cuprins:

(4) Buletinul de vot este format din mai multe file. Pe paginile interioare ale buletinului de vot se imprimă patrulatere în număr suficient pentru a cuprinde toți candidații propuși de partidele politice, alianțele politice și alianțele electorale sau organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri, respectiv toți candidații independenți, în ordinea alfabetică a numelui, aşa fel încât ultima pagină să rămână albă pentru aplicarea stampilei de control a secției de votare. Paginile buletinului de vot se numerotează de la stânga la dreapta. Buletinele de vot se capsează.

"(5) În unghiul din partea stângă sus a patrulaterului fiecarei formațiuni politice se imprimă denumirea partidului politic, alianței politice, alianței electorale sau a organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri și care a propus candidatul ori, după caz, mențiunea "Candidat Independent", în unghiul din partea dreaptă sus se imprimă semnul electoral, iar în centru, se imprimă patrulaterele cu numele și prenumele candidatului."

"(6) Pe paginile interioare ale buletinului de vot, fiecare formațiune politică care participă la alegeri, respectiv toți candidații independenți, au alocat un patrulater în care se imprimă patrulatere în număr suficient pentru a cuprinde toți candidații propuși, în ordine alfabetică a numelui, fiecare în câte un patrulater distinct.

Patrulaterele se imprimă paralel între ele, se numerotează, începând cu primul patrulater a primei pagini Interioare, care primește numărul de ordine 1, corespunzând primului candidat, în ordinea alfabetică a numelui, continuând cu următorul patrulater care primește numărul de ordine 2, corespunzând celui de al doilea candidat în ordinea alfabetica a numelui, numerotarea continuând până la ultimul patrulater/candidat. Modelul buletinului de vot este prevăzut în Anexa 3."

3. Alineatul (6) al articolului 84, se modifică și va avea următorul cuprins:

"(6) Alegătorii votează separat, în cabine închise, aplicând stampila cu mențiunea "VOTAT" în patrulaterul care cuprinde numele candidatului pe care îl votează."

4. Alineatul (1) al articolului 94, se modifică și va avea următorul cuprins:

"(1) După primirea dosarelor prevăzute la art. 93, biroul electoral de circumscripție încheie, separat pentru Senat și pentru Camera Deputaților, câte un proces-verbal cuprinzând totalizarea voturilor valabil exprimate pentru fiecare partid politic, alianță politică, alianță electorală și candidat independent, pe care îl înaintează în termen de 24 de ore la Biroul Electoral Central. Numărul voturilor valabil exprimate pentru fiecare partid politic, alianță politică, alianță electorală și candidat independent se obține prin însumarea voturilor valabil exprimate, obținute de fiecare candidat propus de aceștia."

5. Litera c) a alineatului (6) al articolului 94, se modifică și va avea următorul cuprins:

"c) atribuirea mandatelor se face de biroul electoral de circumscripție, în ordinea descrescătoare numărului de voturi obținute de fiecare candidat înscris pe listă;"

6. Alineatele (9) și (11) ale articolului 94, se modifică și vor avea următorul cuprins:

"(9) Mandatele desfășurate pe liste de candidați, potrivit alin. (8), se atribuie candidaților de biroul electoral de circumscripție, în ordinea descrescătoare a numărului de voturi obținute de fiecare candidat înscris pe listă;

In cazul în care, pe lista unui partid politic, alianță politică și alianță electorală sau organizația cetățenilor aparținând minorităților naționale sunt două sau mai multe persoane care au obținut un număr egal de voturi, atribuirea mandatelor acestor persoane va fi decisă de formațiunea care i-a propus."

"(11) În cazul în care organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale optează pentru depunerea aceleiași liste de candidați în toate circumscripțiile electorale, mandatul de deputat revine, în ordinea numărului de voturi obținute de fiecare candidat, candidatului aflat pe lista organizației minorității naționale respective."

7. Litera h) a alineatului (1) de la articolul 95 se modifică și va avea următorul cuprins:

"h) rezultatul voturilor valabil exprimate se vor înscrie în tabele separate pentru Senat și pentru Camera Deputaților, pentru fiecare partid politic, alianță politică și alianță electorală sau organizația cetățenilor aparținând minorităților naționale și candidat independent care participă la alegeri, consemnându-se rezultatul votului în ordinea descrescătoare a numărului de voturi obținute de fiecare candidat."

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

Președintele Camerei Deputaților

Președintele Senatului

Anexa nr. 3**Model buletin de vot**

Formațiune politică	Siglă
1. Nume Prenume	
2. Nume Prenume	
3. Nume Prenume	
4. Nume Prenume	
5. Nume Prenume	
6. Nume Prenume	
7. Nume Prenume	

Formațiune politică	Siglă
8. Nume Prenume	
9. Nume Prenume	
10. Nume Prenume	
11. Nume Prenume	
12. Nume Prenume	
13. Nume Prenume	
14. Nume Prenume	